

Spis treści

Małgorzata Mikołajczak

Wstęp: Regionalizm w polskiej refleksji o literaturze (zarys problematyki i historia idei)

WPROWADZENIE DO TEMATU, KWESTIE POJĘCIOWE 9

REGIONALIZM W BADANIACH LITERACKICH..... 15

I. Tradycja badań regionalistycznych..... 15

1. Literackie początki 15
2. Niejasny status badań regionalistycznych..... 16
3. Narodziny literaturoznawstwa regionalistycznego.
Nurt geograficzno-nacjonalny 19

II. Rozwój badań regionalistycznych w Polsce..... 21

1. Początki polskich badań regionalistycznych 21
2. Rozprawa Bronisława Chlebowskiego.
Kategoria mapy-siatki 22
3. Regionalizm literacki w ujęciu Stefanii Skwarczyńskiej,
ewolucja stanowiska badaczki 25
4. Obniżenie rangi badań regionalistycznych po wojnie.
Ocena Ignacego Fika 28
5. Literatura regionalna według Erazma Kuźmy 29
6. Powojenne badania nad literaturą regionalną 31
7. Propozycja Jacka Kolbuszewskiego. Nowe ścieżki
badawcze 32

IDEA REGIONALISTYCZNA W POLSKIEJ REFLEKSJI
O LITERATURZE 33

I. Wstępna faza rozwojowa..... 33

1. Poszukiwanie początków..... 33
2. Romantyczne inspiracje 35
3. Rozwój idei regionalistycznej w pozytywizmie
i Młodej Polsce 37

II. Rozwój regionalizmu literackiego w dwudziestoleciu..... 39

1. Specyfika polskiego regionalizmu. Aleksander Patkowski..... 39
2. „Dlaczego regionalizm literacki jest dziś tak modny?” 40

3. Rola literatury w programie regionalizmu polskiego. Stefan Żeromski.....	41
4. Zjawiska poprzedzające rozwój idei regionalistycznej w dwudziestoleciu	43
5. Grupa literacka Czartak	44
6. Regionalizm śląski.....	46
7. Autentyzm Stanisława Czernika	47
8. Regionalizm wileński.....	48
9. Spory o regionalizm literacki w środowisku wileńskim. Krytyka Czesława Miłosza. Stanowisko Władysława Arcimowicza	51
III. Powojenne losy idei regionalistycznej	55
1. Regionalizm instrumentem władzy.....	55
2. Lata 1945–1956: wygaszanie regionalizmu.....	56
3. Lata 1956–1968/1970: „nowa” formuła idei regionalistycznej.....	61
4. Lata 1968/1970–1989: między kulturą regionalną a kulturą ogólnonarodową	68
5. Lata 1989–2002: renesans idei regionalistycznej	75
ZASADY WYDANIA I WYBORU	80

Wybór źródeł

Bronisław Chlebowski

Znaczenie różnic terytorialnych, etnograficznych i związanej z nimi odrębności ekonomiczno-społecznych, politycznych i umysłowych stosunków dla naukowego badania dziejów literatury polskiej.....	87
---	----

Stefan Żeromski

Snobizm i postęp	97
------------------------	----

Aleksander Patkowski

Idee przewodnie regionalizmu.....	113
-----------------------------------	-----

Władysław Orkan

Regionalizm u obcych i u nas.....	125
-----------------------------------	-----

Aleksander Patkowski

Ideologia regionalna Stefana Żeromskiego.....	129
---	-----

<i>Emil Zegadłowicz</i>	
Wywodzimy się z ziemi	133
<i>Aleksander Patkowski</i>	
Regionalizm	137
<i>Tadeusz Łopalewski</i>	
Regionalizm a literatura.....	153
<i>Czesław Miłosz</i>	
Sens regionalizmu.....	157
<i>Alfons Szyperski</i>	
O regionalizmie	161
<i>Gustaw Morcinek</i>	
Regionalizm śląski	165
<i>Konstanty Troczyński</i>	
Regionalizm w literaturze	169
<i>Władysław Pniewski</i>	
Regionalizm literacki na Kaszubach, dawniej i dziś	173
<i>Józef Birkenmajer</i>	
O regionalizmie „Czartaka” (felieton dyskusyjny)	179
<i>Alfons Szyperski</i>	
Jeszcze o regionalizmie w literaturze	183
<i>Stanisław Kolbuszewski</i>	
Regionalizm jako zjawisko literackie.....	187
<i>Stanisław Czernik</i>	
Regionalizm w polskiej poezji współczesnej.....	191
<i>Ignacy Gojan (Ignacy Fik)</i>	
Zasadzki regionalizmu.....	197
<i>Władysław Arcimowicz</i>	
Zagadnienia regionalizmu w ogóle i regionalizmu wileńskiego szczególności w literaturze i w badaniach historyczno-literackich.....	203
<i>Bożena Stelmachowska</i>	
Regionalizm etnograficzny na tle przykładów z współczesnej twórczości literackiej Polski Zachodniej (przyczynek do teorii regionalizmu).....	211
<i>Stefania Skwarczyńska</i>	
Regionalizm a główne kierunki teorii literatury.....	235
<i>Ignacy Fik</i>	
Dwadzieścia lat literatury polskiej 1918–1938 (fragment)	273

<i>Stefania Skwarczyńska</i>	
Kierunek geograficzny (kierunek naukowy i regionalistyczny).	279
<i>Władysław Gębik</i>	
Regionalizm jako czynnik wspólnoty narodowej	297
<i>Lech Bądkowski</i>	
Nie chodzi o rezerwat – ale o konstruktywną siłę	317
<i>Gustaw Morcinek</i>	
Regionalizm śląski	323
<i>Zbigniew Kubikowski</i>	
W raju fałszywych ambicji	329
<i>Zdzisław Hierowski</i>	
W służbie regionalizmu i przeciw regionalizmowi.	
Teoria i praktyka	341
<i>Stanisław Pietraszko</i>	
O temacie regionalnym w literaturze	365
<i>Edward Balcerzan</i>	
Regiony słowa. O własną osobowość	379
<i>Jacek Kajtoch</i>	
Pisarze w regionie, region w literaturze	385
<i>Jan Szczepański</i>	
Kultura narodowa i kultura regionów	391
<i>Roch Sulima</i>	
W stronę literatur regionalnych	395
<i>Erazm Kuźma</i>	
Współczesny regionalizm jako rodzaj komunikacji literackiej	413
<i>Jacek Kolbuszewski</i>	
Literackie oblicza regionalizmu	433
<i>Zbigniew Chojnowski</i>	
Punkty wyjścia, punkty dojścia	447
Nota edytorska	471
Bibliografia (wybór)	475
Noty o autorach	487
Abstract	495
Abstrakt	497
Indeks osobowy	499